

A është e vërtetë që jeta s'ka ndonjë qëllim?

(Predikuesi 1, 2)

Testamenti i Vjetër është shkruar në një larmi zhanresh letrare. Librat e Testamentit të Vjetër mund të ndahen në libra historikë, poetikë, profetikë dhe libra të mençurisë. Mbreti i famshëm Salomon shkroi tre libra për mençurinë (urtësinë): Kantiku i Kantikëve, Fjalët e Urta dhe Predikuesi. Vargu i parë i librit të Predikuesit na thotë se Salomoni është «biri i Davidit, mbretit të Jeruzalemit».

Kush mund të ketë qenë më i përgatitur për të shkruar për qëllimin e jetës sesa Salomoni në vitet e vona të jetës të tij? Salomoni zotëronte dituri të madhe dhe jetoj tërë jetën e tij i veshur me pushtet, famë dhe pasuri. Gjatë një pjese të jetës së tij Salomoni i shërbeu Perëndisë, por, më vonë, ai jetoj larg mësimëve të Perëndisë.

Shpesh ky libër i Biblës anashkalohet, sepse stili në të cilën është shkruar nuk është shumë i njohur për ne sot. Leximi i librit të Predikuesit nuk është i lehtë dhe ndonjëherë të jep përshtypjen e një grupimi mendimesh të palidhur me njëri-tjetrin. Në të vërtetë, libri i Predikuesit është po aq i saktë sa edhe çdo libër tjetër në Bibël. Libri i Predikuesit përpiket t'i përgjigjet njëres prej pyetjeve më të mëdha që njeriu ka bërë gjatë gjithë historisë së ekzistencës së tij: «A ka ndonjë qëllim jeta ime?»

Pa ditur përfundimin e librit, mund të mendoni se fillimi i tij tingëllon negativ. Shkrimtari i librit duket i zhgënjyer dhe i drobitur nga jeta. Jeta pasqyrohet si një vuajtje, puna përshkruhet si e kotë dhe kënaqësia si e pavlerë. Libri analizon jetën «nën diell», duke nënkuptuar jetën e përditshme. Ky libër përshkruan ciklet e vazhdueshme dhe pa kuptim të natyrës dhe të historisë, vit pas viti dhe brez pas brezi.

Ndërsa përshkrimi vazhdon, bëhet e qartë se autori nuk përshkruan kotësinë e jetës në përgjithësi, por kotësinë e jetës pa praninë e Perëndisë. Pa Perëndinë, jeta është e kotë.

Libri i Predikuesit nuk është një libër i ironisë dhe dëshpërimit. Perëndia asnjëherë nuk mendoi se njerëzit do të jetonin pa Të. Jeta pa Perëndinë është e kotë, plot me dëshpërim dhe pa ndonjë qëllim. Perëndia na krijoi me qëllim që ne me të vërtetë të jemi të lumtur me Të. Perëndia është Ai që na jep gëzimin dhe kuptimin për jetët tona. Libri i Predikuesit arrin në përfundimin se jeta njerëzore është e kotë, nëse Perëndia nuk është në qendër të saj.

PYETJA: CILI ËSHTË QËLLIMI I JETËS NË TOKË? (1:3–11)

Brezat shkojnë dhe vijnë, por toka vazhdon të funksionojë (1:3–7). Salomoni vërejti se bota natyrore funksionon sipas cikleve. Dielli lind dhe perëndon çdo ditë. Era përfundon një cikël të

plotë nga veriu në jug dhe e përsërit këtë cikël me ndryshimin e stinëve. Lumenjtë dhe kanalet shkojnë drejt e në det, megjithatë deti kurrë nuk përmbytet. Nga kjo pikëpamje gjithçka duket monotone dhe e pakuptimtë.

Njerëzit punojnë derisa u del bretku, megjithatë ata prapë nuk janë të kënaqur (1:8–11). Duke vëzhguar jetën njerëzore, Salomoni nuk shikonte ndonjë gjë të re që ai nuk e dinte apo që nuk e kishte provuar. Çdo gjë që ndodhte kishte ndodhur edhe më parë. Ai pa që historia përsëriste vetveten. Vargu 9 thotë: «Ajo që ka qenë është ajo që do të jetë; ajo që është bërë është ajo që do të bëhet; nuk ka asgjë të re nën diell.»

Sipas Salomonit «arritjet e reja nuk do të ndryshonin ndonjë gjë, sido që të ishte puna». Ai shkroi:

Nuk mbetet asnjë kujtim nga gjërat e kaluara, dhe kështu nuk do të mbetet asnjë kujtim nga gjërat që do të ndodhin midis atyre që do të vijnë më pas (1:11).

Ai po ankohej: «Asnjëri nuk do të mbajë mend se çfarë bëri gjatë jetës, pasi të ketë vdekur.»

Në këtë pikë, Salomoni e konsideronte jetën ashtu siç e konsideronte një njeri pa Perëndinë. Disa nga ateistët më të dëgjuar në botë kanë shprehur të njëjtat pikëpamje, kur kanë arritur në fundin e jetës. Në qoftë se njerëzit do të ishin vetëm kafshë të nivelit të lartë, vetëm një pjesë e ekuilibrit të natyrës, atëherë jeta njeriut nuk do të kishte më shumë vlerë se sa jeta e një kafshe. Vlera dhe dinjiteti i jetës njerëzore do të ishin koncepte pa kuptim. Puna për t' i shërbyer vetvetes dhe të tjerëve do të ishin kotësi. Shumë njerëz i besojnë filozofisë që, në esencë, thotë: «Nuk ka ndonjë arsye për të qenë i pastër, i drejtë, joegoist apo i ndershëm! Jeto si një kafshë!», «Gllabëro çfarë të mundësh! Mendo vetëm për veten!», sepse «Kjo është e vetmja jetë që ke! Nuk ke ndonjë të ardhme». Shumë njerëz sot jetojnë sipas kësaj filozofie. Ata nuk kanë asnjë shpresë për të ardhmen!

KËRKIMI: CILI ËSHTË QËLLIMI I JETËS NË TOKË? (1:12—2:11)

Pse vuajnë njerëzit në jetë? Ata që nuk besojnë në Perëndi e shikojnë jetën të mbushur me halle dhe shqetësime (1:13–18). Salomoni tha: «Unë i kam

parë tërë gjërat që bëhen nën diell; dhe ja, të gjitha janë gjëra të kota dhe një kërkim për të kapur erën» (1:14). Për ata vendosja e drejtësisë dhe ndreqja e gabimeve nuk ekzistojnë. Ata nuk e pranojnë faktin se fuqia e Perëndisë është e aftë të ndryshojë zemrat e tyre. Në të njëjtën mënyrë, ata nuk e kuptojnë se gjykimi i Perëndisë do të vendosë gjithçka në vendin e duhur.

Salomoni analizoi atë që ishte në zemrën tij, por nuk gjeti ndonjë përfitim të mençuria dhe dituria e njeriut. Ai ishte i ndërgjegjshëm se kishte më shumë dituri dhe pasuri se çdo njeri tjetër që kishte jetuar ndonjëherë. Në vend që ta kënaqte, ky fakt e shqetësonte atë: Për shkak të diturisë së tij të madhe, ai ishte mbushur me përgjegjësi dhe trishtim.

Salomoni, në përpjekje për të gjetur kuptimin e jetës, provoi gjithçka (2:1–11). Ai mendoi se kuptimi i jetës mund të vijë nga argëtimet, por pa rezultat. E qeshura nuk kishte kuptim, asgjë e mirë nuk vinte përmes saj. Më pas, ai provoi pijet e forta, duke menduar se mund të fitonte më shumë dituri. Pastaj, ai provoi zbavitjet, duke menduar se do t' i sillte lumturinë që njerëzit kërkonin këtu në tokë.

Më në fund, Salomoni u përpoq që të gjente kuptimin e jetës duke zgjeruar perandorinë e tij. Ai ndërtoi gjithë llojet e ndërtesave. Ai mbolli vreshta, kopshte dhe pemë, duke i kompletuar ato me sistemin ujitës. Ai bleu skllëvër, të cilët u shumëfishuan me kalimin e kohës. Ai kishte tufa të mëdha dhensh të të gjitha llojeve. Ai u përpoq që të gjente kuptimin e jetës duke fituar para dhe duke mbledhur thesare. Ai nxiti zhvillimin e arteve dhe të kulturës, duke zhvilluar shumë grupet korale dhe orkestrat. Mbretëria e tij u bë më e madhja në historinë e Izraelit. Ai zotëronte gjithçka që kishte nevojë, megjithatë ai prapë nuk ndihej i kënaqur apo i lumtur.

Përpjekjet e Salomonit për të gjetur lumturinë, duke menduar se ajo mund të gjendej duke shtuar zotërimet materiale, janë një pasqyrë e jetës së miliona njerëzve sot. Por, shikoni se ç' thotë Jezusi, mësuesi më i madh i të gjitha kohërave:

Mos mblidhni për vete thesare mbi tokë, ku i brejnë tenja dhe ndryshku dhe ku vjedhësit shpërthejnë dhe vjedhin, përkundrazi mblidhni për vete thesare në qiell, ku as tenja as ndryshku nuk prishin dhe ku vjedhësit nuk shpërthejnë dhe nuk vjedhin (Mateu 6:19–20).

ANALIZA: ÇFARË MËSOI SALOMONI PËR JETËN NË TOKË? (2:12–26)

Salomoni arriti në përfundimin se dituria është më e mirë se injoranca, ashtu si drita është më e mirë se errësira (2:12–16). I dituri dhe budallai, pavarësisht se i dituri ka një plan për jetën e tij dhe budallai ecën në errësi, kanë një gjë të përbashkët: të dy do të vdesin. Kështu, Salomoni arriti në përfundimin se avantazhi i të qenit të mençur nuk ishte edhe aq i madh. Ai besonte se brezat e ardhshëm do të mbanin mend të urtin (të mençurin) po aq sa do të mbajnë mend edhe budallain. Pra, si të urtët ashtu edhe budallenjtë do të harrohen shpejt. Salomoni ishte i shqetësuar, sepse jeta nuk kishte kuptim për të. Jeta kurrë nuk ka kuptim kur shikohet thjesht si një udhëtim në tokë. Në qoftë se njeriu nuk ka shpresë se do të jetojë me Perëndinë, atëherë jeta është e mbushur vetëm me gjëra të përkohshme, për të cilat as që ia vlen të jetohej. Me idenë e përjetësisë në mendje, jeta tokësore kthehet në një kohë përgatitjeje dhe prove për përjetësinë. Kjo jetë mund të krahasohet me një djalë të ri, i cili duke ëndërruar që të luajë me skuadrën profesioniste të futbollit të qytetit të tij, stërvitet me shumë seriozitet dhe përkushtim për t'ia arritur qëllimit të tij.

Duke analizuar përvojat e tij, Salomoni arriti në përfundimin se është e kotë të punosh shumë për të vënë pasuri, që, në fund të fundit, do të përfundojë në duart e të tjerëve (2:17–23). Kush e di me siguri në qoftë se pasardhësit e tij do të jenë të zgjuar apo budallenj? Këta pasardhës do të marrin në dorëzim gjithë frytet e punës së tij, pavarësisht nëse ata vetë punuan ndonjë ditë apo jo. Salomoni arriti në përfundimin se qëllimi i jetës nuk është që të punosh shumë për të grumbulluar pasuri. Atij nuk i dukej e drejtë që një njeri duhet të punonte shumë, gjatë gjithë jetës së tij dhe pastaj dikush tjetër të shijonte frutet e punës së tij, kur ky njeri të vdiste dhe të mos ishte më.

Në një farë mënyrë, Salomoni kishte të drejtë. T'u lesh fëmijëve pasuri të konsiderueshme në një farë mënyre mund t'i dëmtojë ata. Janë të paktë ata që dinë ta përdorin pasurinë në mënyre të drejtë, madje edhe pas shumë vitesh përvojë. Për ata që nuk kanë punuar për pasurinë që zotërojnë është shumë e vështirë ta përdorin atë pasuri në mënyrë të pështatshme. Përvoja tregon se një numër shumë herë më i madh fëmijësh të cilëve u është dhënë shumë nga familjet e tyre përfundojnë keq në

krahasim me ata që u është dhënë pak ose aspak nga familjet e tyre. Ajo që prindërit duhet t'u japin fëmijëve të tyre është edukata dhe mundësia që ta fitojnë jetën e tyre me djersën e ballit. Mbi të gjitha, më e rëndësishmja nga të gjitha të tjerat, atyre u duhet dhënë njohuria për Perëndinë.

Në fillim, Salomoni tha se nuk ka gjë më të mirë për një njeri se sa të shijojë frytet e punës së tij në jetë (2:24–26). Çdo gjë për të cilën punojmë dhe çdo gjë që fitojmë vjen nga dora e Perëndisë. Perëndia na jep dhe na merr sa herë që i duket e arsyeshme. Perëndia i di nevojat tona dhe sa shumë jemi në gjendje të përballojmë. Ai mund të marrë nga njëri dhe t'ia japë tjetrit, sepse i pari nuk tregon përgjegjësi për dhuratën që i është dhënë, ndërsa i dyti tregohet i përgjegjshëm. Ai, gjithashtu, mund të marrë nga njëri dhe t'ia japë tjetrit, sepse i pari abuzon me dhuratën ndërsa i dyti e përdor atë me mençuri. Mateu na i jep këtë mësim të shembëlltura e talentave (e cila gjendet te Mateu 25:14–30).

Perëndia dëshiron që ne të përdorim gjithçka që Ai na ka dhënë për t'i dhënë nder dhe lavdi Atij. Në qoftë se vendosim që të mos ia kthejmë Atij gjithçka na ka dhënë, atëherë Ai mund të na i marrë. Në qoftë se nuk mësojmë se si të përdorim bekimet tona për të nderuar Atë, Ai mund të mos na bekojë më.

KONKLUZIONI

Analiza që i bën Salomoni kuptimit të jetës mund të na ndihmojë që ta shikojmë jetën ashtu si duhet. Nuk është pasuria që zotërojmë ajo që i jep kuptim jetës sonë, por mënyra se si i përdorim ato që kemi. Jeta e suksesshme nuk varet nga rrethanat në të cilat jetojmë, por nga mënyra se si i përdorim këto rrethana. Drejtimi që i japim jetës sonë do të vendosë për kuptimin e saj. Fjalët e Salomonit na ndihmojnë ta drejtojmë jetën nga Perëndia.

Ndërsa vazhdojmë të studiojmë librin e Predikuesit, do të shikojmë se, nëse i zbatojmë mësimet e tij në jetën tonë, ato do ta ndryshojnë jetën tonë për mirë. Shpesh e vemë theksin në gjërat e gabuara, qeshim kur duhet të qajmë, qajmë kur duhet të qeshim, frikësohemi prej gjërave që s'duhet të frikësohemi dhe nuk frikësohemi prej gjërave që duhet të frikësohemi. Jetojmë në një botë të mbushur me probleme. Ne familjarizohemi kaq shumë me çfarë shikojmë çdo ditë, sa harrojmë se shumë nga gjërat që shikojmë duhen ndryshuar. Anormalja

mund të na duket normale. Ne vuajmë prej çoroditjes morale dhe shpirtërore, që ka përfshirë njerëzimin

sot. Besoni në fjalët e Salomonit! Ishte Perëndia Ai që foli me anë të Tij.

Autor: *J. L. May*
Marrë nga studimi: "*Cili është kuptimi i jetës*"
© 2002, 2003 E VERTETA PER SOT
Të gjitha të drejtat të rezervuara